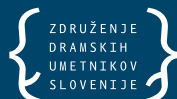

Vodnik po Pogodbi o varstvu avdiovizualnih izvedb

PREDSTAVITEV

Pekinška pogodba o avdiovizualnih izvedbah (BTAP – Beijing Treaty on Audiovisual Performances) Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO) je nova mednarodna pogodba, ki izvajalcem izvedb, uporabljenih v avdiovizualnih delih, prvič priznava pravice intelektualne lastnine. Sprejeta leta 2012 predstavlja mejnik, s katerim se je uradno končala diskriminacija med različnimi kategorijami izvajalcev. V večini svetovnih držav se je vse od 1960-ih do nedavnega ekonomsko varovanje pravic izvajalcev reguliralo samo za izvedbe na fonogramih (torej na zvočnih posnetkih), ne pa tudi na vizualnih posnetkih.

BTAP z zahtevo, da imajo vse izvedbe – ne glede na način priobčitve javnosti in naravo zapisa (zvočni ali vizualni) – zagotovljeno varstvo intelektualne lastnine, končno prinaša enakopravnost na področju varstva pravic izvajalcev.

Skladno s pogodbo WIPO iz leta 1996, ki je posodobila sistem zagotavljanja in varstva pravic za izvedbe na fonogramih, prinaša BTAP avdiovizualnim izvedbam moralne pravice in več ekonomskih pravic (vključno z uporabo na spletu), obenem pa pomembne razlike od prejšnje prakse.

Za uveljavitev BTAP je treba izpolniti pogoj »kvoruma« – 30 držav podpisnic mora s podpisom potrditi namero, da bodo upoštevale pogodbena določila. To je spodnja meja. Da postane temeljni svetovni standard, potrebuje BTAP seveda še veliko več držav podpisnic, a nič nas ne ovira, da ne bi že prej implementirali njenih predpisov v slovenski pravni red. Vse države, napredne na področju intelektualne zaščite, to že počno. Pridružimo se jim!

Namen tega kratkega vodnika je pomoč pri razumevanju, za kaj pri BTAP sploh gre, saj je prav razumevanje pogodbe ključno za sprejemanje premišljenih odločitev – zlasti pa naj ta vodnik pomaga odločevalcem prilagoditi predpise v svojih državah temu, kar BTAP ponuja.

To je danes – bolj kot kdajkoli doslej – naša skupna odgovornost.

1. Zakaj potrebujemo takšno pogodbo?

Države pogosto uzakonijo kaj šele, ko to naredi katera druga država, in še takrat zgolj na osnovi najnižjega skupnega imenovalca. Zaščito intelektualnih pravic za fonograme – če vzamemo ta primer – so večinoma uvedle ob pridružitvi mednarodnim pogodbam, ki te pravice ščitijo. Samo nekaj držav je šlo dlje in razširilo pravice tudi na avdiovizualni sektor. Manj napredne in osveščene države obravnavajo mednarodne pogodbe, ki jih podpisujejo, kot maksimum standardov, čeprav gre dejansko za minimum.

Ob tem, da je čedalje več avdiovizualnih izvedb, njihova uporaba pa je že presegla meje držav in se razširila na ves svet, se zdi dejstvo, da ni specifične pogodbe WIPO o priznavanju pravic izvajalcem na tem področju, anahronizem in anomalija.

BTAP se zavzema za priznanje varstva vsem izvedbam ne glede na njihovo naravo, saj bi to končno spodbudilo registriranje del in ustrezne popravke predpisov, ki urejajo področje intelektualnih pravic na državni ravni.

2. Kakšna je zgodovina pogodbe in zakaj je bila sprejeta šele leta 2012?

Pogodba je rezultat dolgotrajnega procesa in vključuje dve že zamujeni priložnosti.

Prva mednarodna pogodba, ki naj bi varovala intelektualne pravice vseh izvedb, je bila Rimska konvencija iz leta 1961 za varstvo izvajalcev, producentov fonogramov in izdajateljev TV programov. Ker je obravnavala novo področje, je izvajalcem zagotavljala samo omejeno varstvo in nobenih moralnih pravic. Poleg tega je eno od določil izrecno odrekalo kakršne koli ekonomske pravice za avdiovizualne posnetke. Leta 1961 se je torej začelo dolgotrajno obdobje diskriminacije pri varstvu intelektualne lastnine med fonogrami in avdiovizualnimi posnetki na mednarodni ravni. Odpravljajo šele BTAP iz leta 2012.

Diplomatska konferenca WIPO leta 1996 je končno

nadgradila določila Rimske konvencije in povečala obseg pravic, vezanih za fonograme, ne pa tudi za avdiovizualne zapise. Podobno je tudi druga Diplomatska konferenca leta 2000, ki se je posebej posvetila avdiovizualnim izvedbam, dosegla začasni sporazum le za 19 bistvenih členov. Do sprejema pogodbe ni prišlo, saj ni bilo moč uskladiti nasprotujočih si mnenj v zvezi z občutljivo temo prenosa pravic izvajalcev na producenta.

Prav iskanje sprejemljivega kompromisa glede omenjenega prenosa je bilo poglobljen razlog za dolgotrajno zaključevanje pogodbe o avdiovizualnih izvedbah. Pravice izvajalcev v avdiovizualnih delih se v različnih pravnih sistemih različno obravnavajo, in čeprav so producerski lobiji vztrajali pri obvezni presumpciji prenosa pravic, se je velika večina držav temu uprla.

Po še 12 letih so producenti nazadnje le sprejeli, da za avdiovizualne produkcije na nacionalni ravni priznavajo določila o prenosu med izvajalci in producenti, ne pa tudi pri globalnih pogodbah.

3. Kakšna je razlika med pogodbo BTAP in prejšnjimi pogodbami WIPO?

BTAP in Rimska konvencija iz leta 1961 se pogloblito razlikujeta glede pravic avdiovizualnih izvajalcev. Rimska konvencija jim daje zgolj pravico do nasprotovanja določenim uporabam njihovih izvedb, BTAP pa jim dodeljuje izčrpen seznam izključnih pravic, tudi pravico do dajanja na voljo javnosti, kar je v luči sodobnega tehnološkega razvoja in digitalne distribucije kreativnih stvaritev postalo bistvenega pomena.

BTAP avdiovizualnim izvajalcem dodeljuje tudi moralne pravice, ki v Rimsko konvencijo niso bile vključene. Daleč najpomembnejša razlika pa je seveda dejstvo, da BTAP izrecno ščiti avdiovizualne posnetke in določene rabe le-teh, Rimska konvencija pa jih ni.

Pogodba WIPO o izvedbah in fonogramih (WPPT) iz leta 1996 je bližje BTAP. A kot pove že ime, ureja le pravice za fonograme. Nabor ekonomskih in moralnih pravic je precej podoben, čeprav so določene različno.

»Gre preprosto za fer odnos. Določeni deli te pogodbe omogočajo igralcem in drugim avdiovizualnim izvajalcem, da pridobijo izredno pomembna nadomestila ter varstvo podobe in njenih derivatov, do česar so izvajalci na fonogramih že od nekdaj upravičeni.«

Meryl Streep, igralka, ZDA

---

ke pri stopnji varstva in možnostih, ki jih imajo države na voljo pri ratifikaciji in implementaciji. Razlike so tudi pri uvajanju določil glede časovne uporabe. Najpomembnejša razlika pa je vsekakor vključitev posebnih določil, ki na nacionalni ravni v pogodbi priznavajo legitimnost raznoterih mehanizmov prenosa izključnih ekonomskih pravic na producenta, česar v WPPT ni.

4. Kakšna je razlika med ekonomskimi in moralnimi intelektualnimi pravicami?

Poglavitni namen moralne pravice je, da pomaga izvajalcu ohranjati ugled ter zagotavlja pravico neločljive povezanosti avtorja z njegovim delom (da je naveden kot izvajalec izvedbe) in pravico integritete (da ima izvajalec pravico nasprotovati vsakemu spreminjanju izvedbe, ki bi lahko škodilo njegovemu ugledu). Moralna pravica je tesno povezana z izvajalčevo osebnostjo in pripada izvajalcu neodvisno od njegovih ekonomskih pravic – tudi po morebitnem prenosu le-teh.

Po drugi strani ekonomske pravice izvajalcu omogočajo, da dobi finančno nadomestilo od vsake dovoljene uporabe – kot na primer iz naslova zasebnega kopiranja, dajanja v najem, javnega predvajanja itn. – ali odškodnino, kadar je delo uporabljeno brez njegovega dovoljenja.

Pri ekonomskih pravicah ločujemo izključno in poplačilno pravico. Izključna pravica omogoča izvajalcu odobritev ali prepoved določene uporabe njegovih izvedb (izvedbe ni mogoče uporabljati, če izvajalec konkretne uporabe ni predhodno odobril). Poplačilna pravica je praktična rešitev pri množični uporabi izvedb, ko bi bilo predhodno iskanje odobritve pri imetniku pravic skrajno nepraktično. V takšnih primerih za posamično uporabo izvedbe ni potrebna vsakokratna predhodna odobritev – recimo pri privatnem kopiranju (izjema pri izključnih

pravicah reproduciranja) se v pravnem redu številnih držav nadomestilo za izvajalce v glavnem zbira iz »dajatev« na naprave za kopiranje in/ali prazne nosilce. Enako velja tudi pri množični uporabi – kot na primer pri javnem predvajanju, kjer so imetniki pravic upravičeni do pravičnega nadomestila, ki ga najpogosteje uveljavljajo kolektivne organizacije.

Večina ekonomskih pravic, ki jih podeljuje BTAP, je izključnih pravic. V širšem pomenu izvajalcem zagotavljajo maksimalen nadzor in omogočajo, da za primerno nadomestilo dovolijo uporabo svojega dela – kot na primer pri nadomestilih (*residual payment*) ali honorarjih/tantiemah (*royalties*).

Te pravice lahko izvajalcem v državah z visokimi profesionalnimi standardi oz. prek zastopstva močnih sindikatov zagotavljajo pravičen in zmeren prihodek. Seveda pa so izvajalci pogosto v zelo slabem pogajalskem položaju, prisiljeni, da vse svoje ekonomske pravice trajno prenesejo na producenta v zameno za komaj kaj več kot simbolično nadomestilo. Razlogi za to so lahko šibka kolektivna pogajalska tradicija v njihovi državi, določila v njihovi zakonodaji, ki omogočajo absolutno presumpcijo prenosa njihovih pravic na producenta ali neučinkoviti sindikalni predstavniki. Najpogosteje kombinacija vseh treh dejavnikov preprečuje, da bi lahko izvajalci v polni meri užili koristi od izključnih pravic.

To je tudi eden od razlogov, da v nekaterih primerih BTAP ponuja alternativne možnosti – kot na primer poplačilno pravico, ki ne obsega predhodnega dovoljenja za uporabo, ampak zagotavlja le plačilo izvajalcem. V večini primerov jih za izvajalce uveljavljajo kolektivne organizacije.

»Brez vloška izjemnih igralskih dosežkov si ne moremo predstavljati vrhunskih gledaliških, filmskih, televizijskih in ostalih produktov. Zakaj bi potemtakem ne imeli pravice do rezultatov svojega dela?«

Brane Šturbej, igravec, Slovenija

---

5. Kdaj bodo določila BTAP postala zakonsko zavezujoča?

V skladu s členom 26 stopi BTAP v veljavo »tri mesece zatem, ko bo 30 upravičenih pogodbenic (...) deponiralo svoje listine o ratifikaciji ali pristopu«. Pogodba torej ne bo veljavna, dokler (in če) je 30 držav ne bo ratificiralo ali vsaj pristopilo k njej.

A naprednejšim in »intelektualno« bolj osveščnim državam to nikakor ne preprečuje implementacije v nacionalne pravne sisteme že zdaj.

6. Kakšna je razlika med ratifikacijo in pristopom?

V praksi naj ne bi bilo razlike. Tehnično gledano lahko pogodbo ratificirajo samo države, ki so jo prej podpisale. Podpis pogodbe ne nalaga nobenih obveznosti, razen da se država v dobri veri izogiba dejanj, ki bi lahko uničila namen in cilj pogodbe. Ni neobičajno, da država podpiše pogodbo in je potem nikdar ne ratificira, čeprav naj bi eno po naravi stvari – in tudi logično – vodilo k drugemu.

BTAP je do konca roka, junija 2013, podpisalo 72 »upravičenih pogodbenic«.

7. Kaj pomeni BTAP za izvajalce?

BTAP popravlja neupravičeno in anahronistično diskriminacijo med izvedbami, posnetimi na fonogramih (varujeta jih že dva mednarodna pravna akta), in izvedbami, uporabljenimi v avdiovizualnih delih (vse do leta 2012 – torej šest desetletij – so bile namenoma potisnjene na stran).

FIA je takšno različno obravnavo vedno obravnavala kot skrajno nepravilno in vztrajala, da mora biti izvedba varovana ne glede na naravo zapisa, katerega del je. Neusklajenost v mednarodnem prostoru je botrovala, da mnoge države po svetu varstva intelektualnih pravic niso razširile na avdiovizualne izvedbe.

Posledice so lahko precej nesmiselne – kot na primer, da je zvočni posnetek žive izvedbe varovan, njen avdiovizualni posnetek (DVD ali MP4) pa ne.

Ker je meja med zvočnimi in avdiovizualnimi izvedbami čedalje bolj zabrisana, je vztrajanje pri takšnih dvojnih merilih dandanes še toliko bolj nerazumljivo in nevzdržno. Vse izvedbe lahko zdaj BTAP podobno in primerljivo varuje na mednarodni ravni.

8. Katera so poglobitna določila BTAP?

Najpomembnejša določila pogodbe so v členih od 2 do vključno 19. Posebej je treba omeniti

- Čl. 3: Upravičenci do varstva,
- Čl. 4: Nacionalna obravnava,
- Čl. 5: Moralne pravice,
- Čl. 7: Pravica reproduciranja,
- Čl. 8: Pravica distribuiranja,
- Čl. 9: Pravica dajanja v najem,
- Čl. 10: Pravica dajanja posnetih izvedb na voljo javnosti,
- Čl. 11: Pravica radiodifuznega oddajanja in javnega predvajanja,
- Čl. 12: Prenos pravic.

Precej drugih določil BTAP je povsem administrativnih.

9. Kako so v BTAP definirani izvajalci?

Definicija izvajalcev v pogodbi je skladna s poprejšnjo mednarodno prakso in je pravzaprav povsem enaka kot v WPPT.

Člen 2 izvajalce definira kot *»igralce, pevce, glasbenike, plesalce in druge osebe, ki igrajo, pojejo, podajajo, deklamirajo, nastopajo, interpretirajo ali kako drugače izvajajo književna, umetniška ali folklorna dela«*.

Seveda pa izvajalci niso predmet, temveč prej upravičenci varstva. Dogovorjena izjava razširja definicijo iz člena 2 še na improvizatorje. V avdiovizualnem zapisu jazz koncertov, na primer, bi bili po BTAP glasbeniki obravnavani kot izvajalci – prav tako tudi umetniki, ki sinhronizirajo in katerih izvedba je sicer izključno fonogramska, a neločljivo povezana s specifično avdiovizualno izvedbo. Po drugi strani pa mednje ne štejemo statistov.

»Dogovorjena izjava« je določilna in pojasnjevalna opomba pod črto, ki predpostavlja, da nič v tej pogodbi ne vpliva na pravice ali obveznosti v skladu s Pogodbo svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih ali na njihovo razlago. Pravni pomen dogovorjene izjave ureja mednarodno pravo, se pravi Dunajska konvencija o pravu mednarodnih pogodb iz leta 1969.

10. Kakšna je v pogodbi definicija avdiovizualnega posnetka?

»Posnetek« je postopek, s katerim je izvedba v živo prvič »zapisana« na medij, bodisi analogni bodisi digitalni, in s katerega jo je mogoče nadalje predvajati z ustrežno napravo. Posnetek je splošno tudi končni rezultat takšnega prvega zapisa.

Člen 2 BTAP avdiovizualni posnetek definira kot *»vključitev gibljivih slik, z zvoki ali brez zvokov, ali njihovih zapisov na nosilec, s katerega se ti lahko zaznajo, reproducirajo ali predvajajo s pomočjo naprave.«*

Ali je izvirna izvedba v živo zvočna ali brez zvoka, za varstvo avdiovizualne izvedbe ni pomembno.

11. Kdo ima koristi od BTAP?

Pravilo je na prvi pogled precej preprosto. Do varstva so upravičeni vsi izvajalci, ki so bodisi državljani druge pogodbene stranke bodisi običajno bivajo v državi. Seveda pa se hudič zmeraj skriva v podrobnostih ... za začetek, pogodba ne razjasni termina »običajno bivajo«.

Nadalje, upošteva dejstvo, da gre pri večini avdiovizualnih produkcij za velikansko število sodelavcev, med katerimi je pogosto tudi veliko izvajalcev različnih narodnosti (ali imajo običajno bivališče v različnih državah), se lahko zgodi, da vsi ne morejo postati »upravičenci«.

Navsezadnje je treba omeniti tudi, da lahko glede na naravo zapisa (fonogram/avdiovizualno delo) isto izvedbo varuje ali WPPT ali BTAP (enaka obravnava pri obeh).

Seveda pa je definicija »upravičenca« v konvencijah bistveno drugačna. Brez spuščanja v zapleteno zakonodajno analizo pojasnimo samo, da – v zelo posebnih primerih – fonogramski zapis izvedbe štiti WPPT, avdiovizualni zapis iste izvedbe pa morda ne spada v nabor zaščitenih del znotraj BTAP – ali obratno.

12. Kaj je nacionalna obravnava in kako deluje?

Namen BTAP je, da za izvajalce v avdiovizualnem sektorju doseže osnovno harmonizacijo intelektualnih pravic na mednarodni ravni. Zadanega cilja ni moč doseči zgolj s podeljevanjem pravic, če je državam pogodbenicam dovoljeno ustvarjati razliko med »svojimi« in »drugimi« izvedbami.

Nacionalna obravnava je torej osrednji del pogodbe. Kjer so pravice harmonizirane, so države dolžne obravnavati upravičence (se pravi izvajalce, ki so ali njeni državljani ali prebivalci iz drugih pogodbenic) po enakih kriterijih

kot svoje lastne državljane, in sicer do meje, podrobneje pojasnjene v členu 4.

Poudariti je treba, da so pravice, ki jih zagotavlja BTAP, absolutni minimum.

Vsaka od pogodbenic se lahko odloči za odstopanje od te spodnje meje in z nacionalno zakonodajo svojim državljanom dodeli več pravic.

Kot je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju in z upoštevanjem dejstva, da BTAP v celoti ne harmonizira pravic izvajalcev v avdiovizualnih izvedbah, lahko obveznosti iz naslova nacionalne obravnave nadomesti reciprociteta – kadar seveda pogodba to izrecno dovoljuje.

13. Kaj pomeni reciprociteta in kdaj pride v poštev?

Besede reciprociteta v pogodbi ne boste našli. Na splošno velja v primerih, kadar se država odloči izvajalcem sopogodbenic dodeliti enako zaščito, kot jo bodo one dodelile svojim izvajalcem.

Včasih BTAP ne doseže popolne harmonizacije, ampak pusti, da se pogodbenice same odločijo, do katere mere želijo zaščititi posamezno obliko uporabe. V takšnih primerih pride v poštev reciprociteta, čeprav ni obvezna. Če se od pogodbenice (države A) zahteva, da zaščiti avdiovizualne izvajalce iz druge države (države B), le-ta pa daje tujim izvajalcem manjšo stopnjo varstva, recipročnost omogoča državi A, da po želji izvajalce iz države B obravnava povsem enako, kot bo država B obravnavala izvajalce iz države A. Če se v nadaljevanju država B odloči, da ne bo varovala radiodifuznega oddajanja in dajanja posnetih izvedb na voljo javnosti za avdiovizualne izvajalce, lahko izvajalce iz njene države doleti enaka obravnava v drugih državah, čeprav te sicer varujejo

radiodifuzno oddajanje in dajanje posnetih izvedb na voljo javnosti tako za domače kot tudi za tuje izvajalce.

14. Katere moralne pravice izhajajo iz BTAP?

Moralne pravice so upravičenost izvajalca do varstva ugleda v njegovih izvedbah. V skladu s poprejšnjo mednarodno prakso člen 5 BTAP izvajalcem dodeljuje pravico neločljive povezanosti z njegovo izvedbo (torej pravico ali navedbe ali nenavedbe, če se tako odloči, njegovega imena pri izvedbi) in pravico integritete (pravico nasprotovanja vsakršnemu spreminjanju dela, ki bi lahko ogrozilo izvajalčev ugled). Tako kot pri ekonomskih pravicah je tudi seznam moralnih pravic absolutni minimum; države lahko avdiovizualnim izvajalcem dodelijo dodatne moralne pravice, ki presegajo minimum iz pogodbe.

Moralne pravice po izvajalčevi smrti preidejo na njegove zakonite zastopnike, ki lahko tako pridobljene pravice uveljavljajo, dokler so te pravice varovane. Pogodba tudi pojasnjuje, da so moralne pravice in ekonomske pravice, ki jih dodeljuje pogodba, dvoje povsem ločenih stvari: moralnih pravic ni mogoče prenesti na tretjo stranko, četudi je ta imetnica vseh ekonomskih pravic.

15. Kako dolgo BTAP varuje moralne pravice?

Pogodba je fleksibilna in zahteva, da se po izvajalčevi smrti najmanj do izteka ekonomskih pravic ohranjata zgolj pravica neločljive povezanosti avtorja z njegovim delom in pravica integritete. Moralne pravice lahko uveljavlja samo zakoniti zastopnik oz. pravni naslednik. To je minimalna zahteva. Nacionalni sistemi, ki dodeljujejo moralne pravice za vselej, niso neobičajni in so torej

---

»Manj osveščene države mednarodne pogodbe razumejo kot maksimum standardov, čeprav gre v resnici le za njihov minimum. Vsaka država s svojo nacionalno zakonodajo tako lahko svojim državljanom dodeli še več pravic, kot jih določa Pekinška pogodba.«

Ludvik Bagari, igravec, Slovenija

»Pekinška pogodba je mejnik, s katerim se je končala diskriminacija med različnimi kategorijami izvajalcev. Glasbeni izvajalci so si npr. svoje moralne in ekonomske pravice upravičeno izborili že leta 1961, avdiovizualnim izvajalcem pa bodo te - vključno z uporabo na spletu - priznane šele z implementacijo Pekinške pogodbe.«

Katarina Čas, igralka, Slovenija

---

povsem združljivi s pogodbo.

Pogodba dopušča tudi nekaj izjem. Države, katerih zakonodaja določa, da nekatere (ali vse) moralne pravice po izvajalčevi smrti usahnejo, se lahko ob ratifikaciji ali pristopu odločijo, da obdržijo svojo zakonodajo takšno, kot je.

16. Je varstvo moralnih pravic v BTAP in WPPT enako?

BTAP se nedvomno zgleduje po WPPT. A kljub več podobnostim se BTAP v marsičem razlikuje od poprejšnjih praks. Moralne pravice so že ena od teh razlik. Na prvi pogled se zdi člen 5 BTAP prepis člena 5 WPPT. Upošteva pravico do integritete pa BTAP dodaja, da je treba upoštevati tudi *»naravo avdiovizualnih posnetkov«*. V dogovorjeni izjavi pogodbe je pojasnilo, da ob upoštevanju narave avdiovizualnih posnetkov, njihove proizvodnje in distribucije spremembe izvedbe, povezane z običajnim izkoriščanjem izvedbe – kot je na primer urejanje, stiskanje, podnaslavljanje ali formatiranje v obstoječe ali nove medije ali formate, ki potekajo v času uporabe, ki jo je dovolil izvajalec – same po sebi ne pomenijo kršitve izvajalčevih moralnih pravic. Pogodba za take primere ne predvideva kakšnih izrecnih dovoljenj. V izjavi je še dodano, da mora biti škoda osnovana in ocenjena *»objektivno«* in *»stvarno«*, kar prej ni veljalo kot standard. Če to pravico primerjamo z WPPT, se zdi občutno okrnjena.

Pravica neločljive povezanosti avtorja z njegovim delom pa je obravnavana enako kot v WPPT.

17. Kakšne ekonomske pravice dodeljuje BTAP avdiovizualnim izvedbam v živo?

Avdiovizualne izvedbe v živo so po WPPT in BTAP enako varovane. Izvajalci imajo pri izvedbah v živo pravico dovoliti (ali prepovedati) predvajanje ali posredovanje javnosti. Prav tako imajo tudi pravico dovoliti prvi zapis (na primer snemanje). Obe pogodbi podrobno obravnavata *»neposnete izvedbe«* v luči dejstva, da je tehnično nemogoče ločevati žive zvočne izvedbe od živih vizualnih.

18. Kakšne ekonomske pravice BTAP dodeljuje avdiovizualnim posnetkom?

Nabor ekonomskih pravic, ki jih BTAP dodeljuje avdiovizualnim posnetkom, je povsem enak kot pri WPPT: obsega pravico reproduciranja, pravico distribuiranja, pravico dajanja v najem, pravico dajanja na voljo javnosti, prav tako pravico do radiodifuznega oddajanja in javnega predvajanja.

19. So to iste pravice, kot jih WPPT dodeljuje fonogramskim izvedbam?

Tehnično gledano so te pravice za isti namen. Seveda pa se pogodbi mestoma razlikujeta – tako v obsegu pravic kot v stopnji harmonizacije, ki so jo pogodbeno določila prinesla.

20. Kaj je pravica reproduciranja?

Pravica reproduciranja omogoča izvajalcem, da dovolijo ali prepovejo vsakršno neposredno ali posredno kopiranje (reproduciranje) svojih izvedb v avdiovizualnih posnetkih, vključno z digitalnimi načini in oblikami reprodukcije.

»Igralci so srčika ene od največjih sodobnih industrij. Vsaka industrija, ki svojih delavcev ne nagrajuje ustrezno, je slejkoprej obsojena na propad.«

Javier Bardem, igralec, Španija

---

21. Kaj je pravica distribuiranja?

Distribuiranje pomeni zagotavljanje javnosti dosegljivega dostopa do originalnega posnetka ali njegove legalne kopije v fizični obliki bodisi s prodajo bodisi kakšnim drugim prenosom lastninske pravice. Pogodbene stranke se lahko same odločijo, ali in v kolikšni meri ta pravica ugasne po prvi avtorizirani prodaji ali prenosu lastninske pravice izvirnika ali zakonite kopije (kar bi, na primer, povsem legaliziralo prodajo rabljenih DVD-jev). BTAP to opredeljuje kot izključno pravico.

22. Kaj je pravica dajanja v najem?

BTAP dodeljuje izvajalcem izključno pravico do odločanja, ali se lahko izvorni posnetek njihovih izvedb in kopije takih posnetkov dajejo v komercialni najem. Pogodba jasno navaja, da je ta pravica neodvisna od pravice do distribucije. Tako ima lahko, na primer, DVD zakonito dovoljenje za prodajo, ne pa tudi za dajanje v najem – ali obratno.

Države se lahko seveda legitimno odločijo, da izvajalcem te pravice ne dodelijo, razen če (nedovoljeno) komercialno dajanje v najem vodi k pretiranemu (nedovoljenemu) kopiranju in tako ogroža izvajalčevo izključno pravico do reproduciranja. Ta omejitev je radikalnejša od tiste iz WPPT, ki je državam omogočala, da namesto izključne pravice zagotovijo pravico pravičnega nadomestila, in sicer do tolikšne mere, kot je že bila dodeljena ob sprejemu WPPT in ni pomenila materialne kršitve pravice do reproduciranja.

23. Kaj je pravica dajanja posnetih izvedb na voljo javnosti?

Dajanje na voljo javnosti je proces, pri katerem je izvedba ponujena v storitvah na zahtevo. Ta definicija obsega različne interaktivne digitalne oblike prenosa, ki jih sproži končni uporabnik v kraju in času po lastni izbiri. BTAP dodeljuje izvajalcem izključno pravico do dovoljevanja dajanja na voljo avdiovizualnih posnetkov njihovih izvedb na zahtevo – tako brezžično kot po kablu.

Glede na to, da se avdiovizualne vsebine na zahtevo čedalje pogosteje distribuirajo po internetu, mobilnih telefonih, različnih igralnih konzolah in vse več raznoterih prenosnih naprav, bo pravica dajanja posnetih izvedb na voljo javnosti najverjetneje postala ena najpomembnejših ekonomskih pravic izvajalcev.

Ker je ta izključna pravica redno prenesena na producente, bi bilo morda treba najti dopolnilno rešitev pri implementaciji zakonodaje, da bi zaščitili pravice izvajalcev za uporabo njihovih del na zahtevo. Kot bomo videli, bi lahko bil pri tem člen 12 BTAP ključnega pomena.

24. Kaj je pravica radiodifuznega oddajanja in javnega predvajanja?

Termina »radiodifuzno oddajanje« in »javno predvajanje« sta definirana v členu 2. Oddajanje v bistvu pomeni brezžični neinteraktivni prenos izvedbe v živo ali posnetega dela za predvajanje občinstvu. Na splošno velja, da ta definicija vsebuje tudi sekundarno radiodifuzijo – na primer, ko se radiodifuzno oddajano delo priobči javnosti v gostinskem lokalu, kjer svojo ponudbo gostom nadgradijo z (delujočim in vklopljenim) televizijskim sprejemnikom. Vsakršno drugo posredovanje posnetka izvedbe občinstvu, ne glede na medij, je javno predvajanje.

Bržkone gre za eno manj harmoniziranih pogodbenih določil, ki je povsem »à la carte«: pogodbenice lahko dejansko dodelijo izvajalcem izključno pravico, pravico do pravičnega nadomestila (tj. poplačilno pravico) ali nič od tega. Države se lahko odločijo, da priznajo pravico radio-difuznega oddajanja in javnega predvajanja samo za določeno rabo ali tudi z drugačnimi omejitvami te pravice.

Kot smo videli, lahko pri upoštevanju tega določila reciprociteta in drugi pomisleki omejijo obseg obveznosti iz naslova nacionalne obravnave (gl. 2. in 3. točko člena 4).

25. Kaj pravi »znameniti« člen 12?

Vse do leta 2012 je prav člen 12 večkrat preprečil sprejem BTAP. Določa namreč prenos izključne materialnih (ekonomskih) pravic izvajalca na producenta in dovoljuje, da je »lahko« ta prenos različno urejen. »Pogodbenica« se tako lahko v svojem domačem pravu odloči, da izključne pravice izvajalca, katerih izkoriščanje oz. uporaba zahteva izrecno dovoljenje izvajalca (po tem ko se je ta strinjal, da se njegova izvedba vizualno posname), postanejo last producenta takšnega avdiovizualnega posnetka ali jih lahko producent uveljavlja ali se nanj prenesejo – s poudarkom, da je omenjena ureditev podrejena morebitni drugačni ureditvi v pogodbi med izvajalcem in producentom avdiovizualnega posnetka.

Treba je dodati: (1) državam, ki ta predmet že obravnavajo drugače, ne bo treba spreminjati predpisov, da bi bili usklajeni s pogodbo; (2) države se lahko odločijo za popolnoma drugačno možnost, tudi da tega zakonsko ne uredijo; (3) osnutek, ki ga pogodba predlaga v zvezi z nacionalno klasifikacijo, je »neobvezujoč«, torej ga

je mogoče urediti drugače; (4) velja samo za izključne ekonomske pravice (ne pa tudi za moralne pravice ali za pravico do pravičnega nadomestila), ki so v pogodbi natančno navedene – za razliko od drugih izključnih pravic ali pravic do nadomestila, ki jih lahko individualno ustanavlja vsaka od pogodbenic.

V členu 12 (točka 2) nadalje piše, da lahko pogodbenice, ki želijo predmet zakonsko urediti skladno s predlogi pogodbe, zahtevajo, da »mora biti soglasje ali pogodba v pisni obliki in da ga/jo podpišeta obe pogodbeni stranki ali njuni ustrezno pooblaščenim zastopnikom«. Čeprav so določila pogodbe absolutni minimum, je bilo treba dodati, da pogodbenice izvajalcem lahko zagotovijo dodatno varnost. Ker pa je skladno s pogodbo veljaven tudi kateri koli drug sistem, pogodbenice lahko določijo nadaljnje pogoje za prenos – kot na primer posebne zahteve za plačilo nadomestil izvajalcem, katerih izključne pravice so prenesene.

Še posebej pomembna je 3. točka člena 12 – tudi za pristopnice iz držav, ki so že sprejele pravila za prenos pravic. Navedeno pogodbeno določilo določa, da »ne glede na nacionalno ureditev opisanega prenosa izključnih pravic domače pravo ali individualni, kolektivni ali drugi sporazumi lahko zagotovijo izvajalcu pravico do prejetja tantiem ali pravičnega plačila za vsako uporabo izvedbe, kakor je določeno v tej pogodbi, vključno z določbami členov 10 in 11«.

Podobni dodatki se lahko določijo tudi z individualnimi, kolektivnimi ali drugačnimi sporazumi.

To določilo dopušča zakonodajalcu, da izvajalcu tudi v primeru, ko so njegove izključne pravice prenesene na producenta, zajamči plačilo – in sicer s tantiemami (ki se jih običajno terja od producenta od bruto dohod-

---

»Izvajalci so igralci, pevci, glasbeniki, plesalci in druge osebe, ki interpretirajo ali kako drugače izvajajo književna, umetniška ali folklorna dela. Pri tem ne gre samo za filme. Pogodba zagotavlja zaščito vsem avdiovizualnim izvedbam, njihovim posnetkom in njihovi nadaljnji uporabi.«

Maja Sever, igralka, Slovenija

»Glasbeni izvajalci so pogosto bolj ali manj utemeljeno označeni tudi kot poustvarjalci. Filmski izvajalci niso nič »po«, so kar izvirni ustvarjalci, so zelo specifični in individualizirani avtorji svojih izvedb! Njihov delež je tako pomemben, da je na njih, torej na igralski zasedbi, zelo pogosto postavljen celoten produkcijski načrt in avtorski profil filma, na njihovih imenih in obrazih pa sloni levji delež promocije in marketinga. Prvi imajo priznane avtorske pravice, drugi še vedno čakajo na milostno priznanje. Nelogično in krivično!«

Metod Pevec, režiser in igralec, Slovenija

---

kov (*gross revenue*) ali s pravičnimi nadomestili (ki jih v glavnem plačujejo uporabniki in so lahko učinkovitejša, če z njimi upravlja kolektivna organizacija in so obvezna). Tovrstne zakonske rešitve lahko zelo koristijo tam, kjer izvajalci nimajo močnega pogajalskega položaja, saj jim zagotavljajo primerljive dodatke s tistimi, ki jih drugi pridobijo s kolektivnimi sporazumi in/ali z individualnim pogajanjem.

26. So v pogodbi mogoče izjeme ali omejitve pri ekonomskih pravicah?

Seveda, BTAP državam dopušča, da pri pravicah izvajalcev uveljavljajo iste izjeme in omejitve kot pri avtorjih. Sporazum na tem področju ni harmoniziran, ne predpisuje in ne navaja zaključenega seznama omejitev in izjem. Edina obveza za pogodbenice je, da vse izjeme in omejitve, ki odstopajo od pravic v pogodbi, strnejo v »3-stopenjski test« - ta jih omejuje na posebne primere, »ki niso v nasprotju z običajnim izkoriščanjem izvedbe in ne posegajo pretirano v zakonite interese izvajalca«.

27. Koliko časa so v skladu z BTAP varovane ekonomske pravice?

Pogodba določa, da morajo biti pravice varovane najmanj 50 let od konca leta, v katerem je bila izvedba posneta. Če želijo, lahko države to obdobje podaljšajo.

28. Kakšni so tehnološki ukrepi in kako se jih loteva BTAP?

Tehnološki ukrepi so zaščitni mehanizmi, tipično vstavljeni denimo v DVD-je ali v digitalne kopije izvedb, da bi z njimi omejili uporabo skladno z namerami izvajalcev oz. z veljavno zakonodajo. Tipični tehnološki ukrep je, na primer, programje, ki preprečuje nepooblaščen kopiranje DVD-jev. BTAP od pogodbenic izrecno zahteva ustrezno pravno zaščito in učinkovita pravna sredstva proti kršitvam.

Ena od dogovorjenih izjav pojasnjuje, da *»nič v tem členu pogodbenici ne preprečuje sprejem učinkovitih in nujnih ukrepov, s katerimi bo zagotovila, da lahko upravičenec uživa omejitve in izjeme, določene v domačem pravu pogodbenice, v skladu s členom 13, kadar so bili za avdiovizualno izvedbo uporabljeni tehnološki ukrepi in ima upravičenec zakonit dostop do te izvedbe, v okoliščinah, v katerih imetniki pravic v zvezi z navedeno izvedbo niso sprejeli ustreznih in učinkovitih ukrepov, da bi upravičencu omogočili uživanje omejitev in izjem v skladu z domačim pravom pogodbenice. Brez poseganja v pravno varstvo avdiovizualnega dela, na katerem je izvedba posneta, je dogovorjeno tudi, da se obveznosti v skladu s členom 15 ne uporabljajo za izvedbe, ki niso ali niso več varovane v okviru domačega prava, s katerim se omogoča izvajanje te pogodbe«.*

29. Kako se določila v BTAP nanašajo na obstoječe in prihodnje avdiovizualne izvedbe?

Praviloma določila pogodbe veljajo za vse posnete iz-

vedbe, ki obstajajo v času ob začetku veljave pogodbe, ter za vse prihodnje avdiovizualne izvedbe (v živo in posnete). Na splošno se to imenuje »proaktivnost« pogodbe. Podobno določilo je tudi v WPPT. A pogodbi se bistveno razlikujeta, saj omogočata radikalno nasprotujoči si možnosti: WPPT pogodbenicam omogoča, da dodelijo zaščito moralnih pravic prihodnjim avdiovizualnim izvedbam, BTAP pa priznava, da se države lahko odločijo podeliti (zgolj) ekonomske pravice iz pogodbe samo prihodnjim izvedbam, torej ne tudi posnetim izvedbam, ki že obstajajo v trenutku, ko stopi pogodba v veljavo. Druge pogodbenice se seveda lahko odločijo za reciprociteto in ne za nacionalno obravnavo – se pravi, če neka država dodeli izključno pravico zgolj vsem prihodnjim tujim izvedbam, lahko druge države izvedbe iz te države obravnavajo z istimi merili.

Po drugi strani mora varstvo moralnih pravic, ki ga zagotavlja BTAP, veljati za pretekle, sedanje in prihodnje avdiovizualne izvedbe. BTAP nadalje dodaja, da njena določila ne smejo škoditi *»že opravljenim dejanjem, že dogovorjenim sporazumom ali že pridobljenim pravicam«* pred začetkom veljavnosti pogodbe v vsaki od držav podpisnic. Skladno s tem določilom torej »preteklih« pogodbениh odnosov ni mogoče revidirati, ko države postanejo podpisnice pogodbe. Zato je pošteno pripomniti, da je pogodba očitno ekonomsko relevantna predvsem za prihodnje izvedbe – tudi tam, kjer se države izrecno ne odločijo za »proaktivnost«. Koncept »prihodnjih izvedb« je seveda odvisen od tega, kdaj postane pogodba zavezujoča za vsako od pogodbenic posebej.

30. Ali to pomeni, da bo z BTAP varstvo avdiovizualnih izvedb enako po vsem svetu?

Ne nujno, čeprav bo imela pogodba pomembno vlogo pri promoviranju svetovnega minimuma in harmoniziranih standardov. Določila, kot denimo člen 9 (pravica dajanja v najem), člen 11 (pravica radiodifuznega oddajanja in javnega predvajanja), člen 12 (prenos pravic), člen 13 (omejitve in izjeme), člen 19 (časovna uporaba), pogodbenicam omogočajo različne stopnje fleksibilnosti, kar lahko vodi k različnim načinom varstva pravic. Glede na to, ali v posamezni državi velja pravilo nacio-

nalne obravnave ali pravilo recipročnosti, se lahko tuje izvedbe v različnih državah različno obravnavajo. Tudi začetek veljavnosti BTAP v posamezni državi pogodbenici lahko povzroči razliko pri varstvu.

Upoštevanje te in druge dejavnike moramo priznati, da bo uvajanje BTAP nedvomno polno izzivov. Vsekakor pa ni nobenega dvoma, da bo imel začetek veljavnosti pogodbe globoke posledice v državah, kjer so bile avdiovizualne izvedbe doslej nepravilno brez ustreznega varstva.

31. Bodo izvajalci kaj pridobili z začetkom veljavnosti pogodbe, in ko jo bodo države začele izvajati?

Pogodba omogoča izvajalcem, da v drugih, tujih državah podpisnicah prejmejo minimalno stopnjo varstva, kar je zagotovljeno z mnogimi določili. Tehnično torej ne gre za to, da dobijo pravice izvajalci posamezne države. Izkušnje seveda kažejo, da pogodbene stranke na koncu brez izjem dodelijo izvajalcem iz svoje države (vsaj) tolikšne pravice, kot se zahtevajo za »tuje« izvajalce. Ratifikacija ali pristop k sporazumu bo torej imel/a velik vpliv in posledice za mnogo držav po svetu in, seveda, njihove izvajalce.

32. Kdaj bo BTAP začel veljati?

Pogodba začne veljati tri mesece zatem, ko jo ratificira ali k njej pristopi 30 »upravičenih pogodbenic«. Vse dotlej pogodba ne zavezuje pogodbenic, ki pristopijo prve. Po uveljavitvi bo vsako novo upravičeno pogodbenico začela zavezovati tri mesece od dne, ko bo ta deponirala svojo listino o ratifikaciji ali pristopu. Začetek veljavnosti pogodbe, takrat namreč postane zavezujoč dokument, bo torej za vsako pogodbenico, ki bo pristopila za prvimi tridesetimi, drugačen.

33. Zakaj mora država, ki nima lastne profesionalne filmske industrije, ratificirati pogodbo?

Prvič in predvsem zato, ker ne gre samo za filme. Pogodba zagotavlja zaščito vsem avdiovizualnim izved-

bam, njihovim posnetkom in njihovi nadaljnji uporabi. Zato bi se morale vse države zanimati za zgodbe, ki jim jih pripovedujejo izvajalci, saj utelešajo bogastvo in raznolikost kultur, ter svetovnemu občinstvu posredovati to izjemno doživetje.

Z vstopom v članstvo BTAP države priznavajo pomen avdiovizualnih izvedb ter prispevajo h gradnji trdnega zakonskega okvira, ki na eni strani širi publiko v svetovnem merilu, na drugi pa spodbuja izvajalce, da bi spodobno zaživel žé samo od svojega izvajalskega dela. Ker ratifikacija na splošno zbuja zanimanje za zaščito pravic izvajalcev na državni ravni, pogodba občutno prispeva k doseganju kakovostnega, obstojnega in raznolikega kulturnega okolja.

34. Kaj pa, če država že štíti avdiovizualne izvedbe? Mora kljub temu ratificirati BTAP?

Bistvo pogodbe ni v predpisovanju, kako naj bodo zaščitene avdiovizualne izvedbe na nacionalni ravni, temveč v ugotavljanju, kako naj države obravnavajo »tuje« avdiovizualne izvajalce, katerih izvedbe se posredujejo znotraj njenih meja. Ratifikacija pogodbe potemtakem spodbuja mednarodno širitev nacionalnih avdiovizualnih izvedb, saj zagotavlja minimalne pravice za zaščito intelektualne lastnine.

35. Kako lahko izvajalci in njihove organizacije pripomorejo, da bo pogodba stopila v veljavo?

Da pokažejo zanimanje zanjo, da razumejo vsebino in njene posledice ter da se na nacionalni ravni zavzemajo za ratifikacijo ali pristop.

36. Kako lahko BTAP postane resnično globalna pogodba?

Da k njej pristopi kar največ pogodbenic. 30 jih je dovolj, da lahko stopi v veljavo, a pridružiti se jih mora veliko več, da bodo pogodbenična določila res lahko zagotavljala izenačeno mednarodno prizorišče in promovirala zašči-

to intelektualne lastnine avdiovizualnih izvedb povsod po svetu.

37. Kako lahko implementiramo določila pogodbe, da bodo kar najbolj smiselna za izvajalce?

Določila pogodbe morajo »implementirati« pogodbenice. Kar pomeni, da zakoni in predpisi pogodbenic in implementacija le-teh ne smejo biti v nasprotju z BTAP.

Včasih to ne zahteva zakonodajnih sprememb, kajti zakonodajni sistemi so lahko že usklajeni z določili pogodbe, nekatere druge pogodbene stranke pa bodo najbrž morale uvesti spremembe, da bodo njihovi predpisi, ki urejajo področje intelektualne lastnine, »skladni z BTAP«.

Številna določila v BTAP so fleksibilna in pogodbenim strankam ponujajo več možnosti, da jih prilagodijo stopnji varstva, ki jo želijo zagotoviti avdiovizualnim izvajalcem drugih pogodbenih strank. Zelo pogosto, a ne vselej nujno, bodo te omejitve odražale tudi nameravan ali že izbran nabor pravic, ki ga bodo te države uveljavljale za zaščito pravic izvajalcev na nacionalni ravni.

Ob možnostih, ki jih ponuja BTAP, je treba poudariti, da se lahko izboljšajo tudi zakonodajni sistemi, ki so mogoče že »skladni z BTAP«. Po drugi strani pa bosta tam, kjer je avdiovizualne izvedbe še le treba zaščititi, ratifikacija in pristop izvajalcem na splošno zagotovila nove pravice.

Najpomembneje je, da v delih pogodbe, ki ponujajo več možnosti, posamezne zakonodaje izberejo rešitve, ki so lahko za nacionalne izvajalce v določenem trenutku resnično najbolj koristne, obenem pa upoštevajo tudi dejavnike, kot so velikost industrije, njen pomen v tujini, stopnja organiziranosti izvajalcev v tej industriji, narava pogodbenih razmerij z delodajalci, obstoj ali pomanjkanje dialoga z imetniki pravic itn. Ni torej ene same, najboljše, poti za implementacijo pogodbe, temveč jih je več, vsako pa je treba obravnavati glede na razmere v posamezni državi.

»Moralne pravice iz Pekinške pogodbe izvajalcu pomagajo ohraniti neločljivo povezanost z njegovim delom tako, da je naveden kot izvajalec izvedbe, in pravico integritete s tem, da ima pravico nasprotovati vsakemu spreminjanju izvedbe, ki bi lahko škodilo njegovemu ugledu.«

Maja Sever, igralka, Slovenija

Področje izključnih pravic pogosto še posebej dobro deluje v državah, kjer so izvajalci dobro organizirani, kjer vlada zdrava in dinamična praksa kolektivnega pogajanja v posamezni industriji, kjer predpisi v zvezi z zaščito intelektualnih pravic niso zmanjšali vpliva izvajalcev z morebitno uvedbo presumpcije o prenosu njihovih pravic na producenta.

Povsod drugod je najbrž boljša možnost kombinirati izključne pravice in neodtujljivo pravico do nadomestila, ki ga zbira kolektivna organizacija.

38. Kaj lahko sindikati izvajalcev, stanovska društva in kolektivne organizacije storijo, da bodo imeli izvajalci čim več koristi od BTAP?

Sindikati, stanovska združenja in kolektivne organizacije se morajo povezati v skupni skrbi, da bodo pogodbeno določila izvajalcem zagotavljala kar največ ekonomskih in moralnih koristi.

Implementacija določil v nacionalni zakonodaji (tj. skrb, da je »skladna z BTAP«) lahko zahteva novo zakonodajo ali dopolnitev obstoječe. Kot smo že skušali pojasniti, je nekatera ključna določila BTAP mogoče implementirati tako, da so za izvajalce bodisi zelo dragocena bodisi manj pomembna. S temeljito in poglobljeno analizo posledic uvedbe pogodbe ter s skupnim iskanjem najboljših možnosti za izvajalce, lahko le-ti najbolje svetujejo odločevalcem, katero pot naj uberejo.

Bistveno pa je: če izvajalci in njihove organizacije niso soglasni, bo to v njihovem imenu naredil kdo drug, pri čemer bo iskal rešitev, ki bo ščitila njegove interese in avdiovizualnim izvajalcem ponujala kar najmanj koristi.

39. Kaj je FIA, kakšno vlogo je imela pri sklepanju BTAP in kaj lahko stori v prihodnosti?

Mednarodna zveza igralcev (FIA) predstavlja močan delavski glas za izvajalce po vsem svetu. Naši člani so sindikati, stanovska društva in zveze, ki med drugim zastopajo igralce, plesalce, pevce, varietejske in cirkuske umetnike, televizijske voditelje, ne pa glasbenikov in vizualnih umetnikov.

FIA je v prvih bojnih vrstah za mednarodno priznanje in uveljavitev pravic za zaščito intelektualne lastnine vseh izvajalcev. Stalno in neumorno pritiska na vlade znotraj WIPO, da bi premostile razlike in se dogovorile za zaščito avdiovizualnih izvedb, ki so diskriminirane vse od 1960-ih.

Leta 2011 se je zvezi FIA posrečil nov dosežek v zvezi s prenosom pravic, s čimer je premaknila pogajanja in tlačkvala pot uspešnemu zaključku Pekinške diplomatske konference leta 2012.

FIA se zdaj posveča zagotavljanju strokovnosti in podpore vsem sindikatom in organizacijam izvajalcev, ki želijo ratificirati BTAP, in jim svetuje v zvezi z implementacijo v nacionalno zakonodajo.

40. Kje lahko dobimo več informacij o BTAP?

Podrobnejše informacije o pogodbi in Pekinški diplomatski konferenci so na voljo na www.wipo.int, besedilo pogodbe v slovenščini pa je na voljo na tem mestu.

PRILOGA

Pekinška pogodba o avdiovizualnih izvedbah

(sprejeta na Diplomatski konferenci 24. junija 2012)

Vsebina

Preambula

Člen 1: Razmerje do drugih konvencij in pogodb

Člen 2: Opredelitve pojmov

Člen 3: Upravičenci do varstva

Člen 4: Nacionalna obravnava

Člen 5: Moralne pravice

Člen 6: Materialne pravice izvajalcev glede njihovih neposnetih izvedb

Člen 7: Pravica reproduciranja

Člen 8: Pravica distribucije

Člen 9: Pravica dajanja v najem

Člen 10: Pravica dajanja posnetih izvedb na voljo javnosti

Člen 11: Pravica radiodifuznega oddajanja in javnega predvajanja

Člen 12: Prenos pravic

Člen 13: Omejitve in izjeme

Člen 14: Trajanje varstva

Člen 15: Obveznosti glede tehnoloških ukrepov

Člen 16: Obveznosti v zvezi s podatki za upravljanje pravic

Člen 17: Formalnosti

Člen 18: Pridržki in priglasitve

Člen 19: Časovna uporaba

Člen 20: Določbe o izvrševanju pravic

Člen 21: Skupščina

Člen 22: Mednarodni urad

Člen 23: Upravičenost postati pogodbenica pogodbe

Člen 24: Pravice in obveznosti po pogodbi

Člen 25: Podpis pogodbe

Člen 26: Začetek veljavnosti pogodbe

Člen 27: Začetek učinkovanja pogodbe za posamezne pogodbenice

Člen 28: Odpoved pogodbe

Člen 29: Pogodbeni jeziki

Člen 30: Depozitar

Preambula

Pogodbenice so se –

v želji po čim učinkovitejšem in enotnejšem razvoju in ohranitvi varstva pravic izvajalcev glede njihovih avdiovizualnih izvedb,

ob poudarjanju pomena priporočil iz razvojne agende, ki jo je leta 2007 sprejela generalna skupščina Konvencije o ustanovitvi Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO) in ki zagotavlja, da so razvojna prizadevanja sestavni del dela te organizacije,

ob priznavanju potrebe po uvedbi novih mednarodnih pravil, da bi se ustrezno reševala vprašanja, ki se postavljajo v zvezi z gospodarskim, družbenim, kulturnim in tehnološkim razvojem,

ob priznavanju velikega vpliva razvoja ter zblíževanja informacijskih in komunikacijskih tehnologij na produkcijo in uporabo avdiovizualnih izvedb,

ob priznavanju potrebe po ohranitvi ravnotežja med pravicami izvajalcev glede njihovih avdiovizualnih izvedb in širšim javnim interesom, predvsem na področju izobraževanja, raziskovanja in dostopa do informacij,

ob priznavanju, da Pogodba svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (*WIPO Performances and Phonograms Treaty* – WPPT), sklenjena v Ženevi 20. decembra 1996, ne obsega varstva izvajalcev v zvezi z njihovimi izvedbami na avdiovizualnih posnetkih,

ob sklicevanju na resolucijo o avdiovizualnih izvedbah, ki jo je sprejela diplomatska konferenca o nekaterih vprašanjih v zvezi z avtorsko pravico in sorodnimi pravicami 20. decembra 1996 –

dogovorile o naslednjem:

Člen 1

Razmerje do drugih konvencij in pogodb

(1) Ta pogodba v ničemer ne pomeni odstopanja od veljavnih obveznosti, ki jih imajo pogodbenice druga do druge po WPPT ali Mednarodni konvenciji za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, sklenjeni

v Rimu 26. oktobra 1961.

(2) Varstvo, ki ga zagotavlja ta pogodba, ne posega v varstvo avtorskih pravic v primeru književnih in umetniških del ter na noben način ne vpliva nanj. Zato se nobena določba te pogodbe ne sme razlagati v škodo tega varstva.

(3) Ta pogodba nima nobene zveze z drugimi pogodbami, razen s Pogodbo svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT), ter ne vpliva na pravice in obveznosti iz nobene druge pogodbe^{1,2}.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te pogodbe:

(a) „izvajalci“ pomenijo igralce, pevce, glasbenike, plesalce in druge osebe, ki igrajo, pojejo, podajajo, deklamirajo, nastopajo, interpretirajo ali kako drugače izvajajo književna, umetniška ali folklorna dela³;

(b) „avdiovizualni posnetek“ pomeni vključitev gibljivih slik, z zvoki ali brez zvokov, ali njihovih zapisov na nosilec, s katerega se ti lahko zaznajo, reproducirajo ali predvajajo s pomočjo naprave⁴;

(c) „radiodifuzno oddajanje“ pomeni brezžično prenašanje zvoka ali slik oziroma slik in zvoka ali njihovih zapisov, ki je namenjeno javnosti; „radiodifuzno oddajanje“ je tudi prenos prek satelita in prenos kodiranih signalov, če organizacija za radiodifuzijo javnosti sama zagotovi sredstva za dekodiranje ali soglašja s takšno zagotovitvijo sredstev;

(d) „javno predvajanje“ izvedbe pomeni prenos neposnete izvedbe ali izvedbe na avdiovizualnem posnetku javnosti s kakršnim koli medijem, razen radiodifuznega oddajanja.

¹ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 1: Predpostavlja se, da nič v tej pogodbi ne vpliva na pravice ali obveznosti v skladu s Pogodbo svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (WPPT) ali na njihovo razlago; predpostavlja se tudi, da člen 3 pogodbenice te pogodbe ne nalaga nikakršnih obveznosti glede ratifikacije ali pristopa k pogodbi WPPT ali v zvezi z izpolnjevanjem katerih koli njenih določb.

² Dogovorjena izjava v zvezi s členom 1(3): Predpostavlja se, da pogodbenice, ki so članice Svetovne trgovinske organizacije (WTO), priznavajo vsa načela in cilje Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (sporazum TRIPS) in razumejo, da nič v tej pogodbi ne vpliva na določbe sporazuma TRIPS, vključno med drugim z določbami, ki se nanašajo na protikonkurenčno ravnanje.

³ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 2(a): Predpostavlja se, da opredelitev pojma „izvajalci“ vključuje tiste, ki izvajajo književno ali umetniško delo, ki se ustvari ali prvič posname med izvedbo.

⁴ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 2(b): S tem se potrjuje, da opredelitev pojma „avdiovizualni posnetek“ iz člena 2(b) ne posega v člen 2(c) pogodbe WPPT.

Za namene člena 11 „javno predvajanje“ vključuje tudi snemanje izvedbe kot avdiovizualni posnetek, ki je viden ali slíšen oziroma viden in slíšen za javnost.

Člen 3

Upravičenci do varstva

- (1) Pogodbenice zagotavljajo varstvo, dodeljeno s to pogodbo, izvajalcem, ki so državljani drugih pogodbenic.
- (2) Izvajalci, ki niso državljani ene od pogodbenic, vendar imajo v eni od njih običajno prebivališče, so za namene te pogodbe izenačeni z državljani navedene pogodbenice.

Člen 4

Nacionalna obravnava

- (1) V zvezi z izključnimi pravicami, ki se posebej zagotavljajo s to pogodbo, in v zvezi s pravico do pravičnega nadomestila iz člena 11 te pogodbe vsaka pogodbenica obravnava državljane drugih pogodbenic enako kot svoje lastne državljane.
- (2) Pogodbenica ima pravico obseg in pogoje varstva v zvezi s pravicami, dodeljenimi v skladu s členom 11(1) in 11(2) te pogodbe, ki jih zagotavlja državljanom druge pogodbenice v skladu z odstavkom (1), omejiti na pravice, ki jih njeni državljani uživajo v navedeni drugi pogodbenici.
- (3) Obveznost iz odstavka (1) za pogodbenico ne velja, če druga pogodbenica izkoristi pridržke, dovoljene v členu 11(3) te pogodbe, in tudi ne za pogodbenico, ki je izkoristila takšen pridržek.

Člen 5

Moralne pravice

- (1) Neodvisno od materialnih pravic izvajalca in celo po njegovem prenosu ima izvajalec glede svojih izvedb v živo ali izvedb na avdiovizualnih posnetkih pravico:
  - (i) do priznanja, da je izvajalec svojih izvedb, razen če način uporabe izvedbe narekuje opustitev tega priznanja, in
  - (ii) nasprotovati vsakemu popačenju, skazitvi ali drugi spremembi svojih izvedb, ki bi lahko škodovala njegovemu ugledu, ob upoštevanju narave avdiovizualnih posnetkov.
- (2) Pravice, ki se zagotavljajo izvajalcu v skladu z odstavkom (1), trajajo po njegovi smrti vsaj do poteka materialnih pravic in jih uresničujejo osebe ali institucije, ki so za to pooblaščen po zakonodaji pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo.

Vendar lahko pogodbenice, katerih zakonodaja v času ratifikacije te pogodbe ali pristopa k njej izvajalcu po smrti ne zagotavlja vseh pravic iz prejšnjega odstavka, določijo, da nekatere od teh pravic po smrti izvajalca prenehajo veljati.

(3) Pravna sredstva za varovanje pravic, zagotovljenih s tem členom, ureja zakonodaja pogodbenice, v kateri se zahteva varstvo⁵.

Člen 6

Materialne pravice izvajalcev glede njihovih neposnetih izvedb

- Izvajalci imajo v zvezi s svojimi izvedbami izključno pravico dovoliti:
- (i) radiodifuzno oddajanje in javno predvajanje svojih neposnetih izvedb, razen če je izvedba sama po sebi radiodifuzna, in
  - (ii) snemanje svojih neposnetih izvedb.

Člen 7

Pravica reproduciranja

Izvajalci imajo izključno pravico dovoliti neposredno ali posredno reproduciranje svojih izvedb na avdiovizualnih posnetkih na kakršen koli način ali v kateri koli obliki⁶.

Člen 8

Pravica distribucije

- (1) Izvajalci imajo izključno pravico dovoliti, da izvirnik in kopije njihovih izvedb na avdiovizualnih posnetkih s prodajo ali drugačnim prenosom lastninske pravice postanejo dostopni javnosti.
- (2) Nič v tej pogodbi ne vpliva na svobodo pogodbenic, da do-

⁵ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 5: Za namene te pogodbe in brez poseganja v katero koli drugo pogodbo je dogovorjeno, da ob upoštevanju narave avdiovizualnih posnetkov, njihove proizvodnje in distribucije, spremembe izvedbe, povezane z običajnim izkoriščanjem izvedbe, kot je urejanje, stiskanje, podnaslavljanje ali formatiranje v obstoječe ali nove medije ali formate, ki potekajo v času uporabe, ki jo je dovolil izvajalec, same po sebi ne pomenijo sprememb v smislu člena 5(1)(ii). V pravice iz člena 5(1)(ii) posegajo le spremembe, ki objektivno in znatno škodujejo izvajalčevemu ugledu. Predpostavlja se tudi, da samo uporaba nove ali spremenjene tehnologije ali medijev kot taka ne pomeni sprememb v smislu člena 5(1)(ii).

⁶ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 7: Pravica reproduciranja, kakor je določena v členu 7, in izjeme, ki so poleg tega dovoljene v členu 13, se v celoti uporabljajo v digitalnem okolju, zlasti za uporabo izvedb v digitalni obliki. Predpostavlja se, da shranjevanje varovane izvedbe v digitalni obliki na elektronskem nosilcu pomeni reprodukcijo v smislu tega člena.

ločijo morebitne pogoje, pod katerimi je pravica iz odstavka (1) izčrpana po prvi prodaji ali drugačnem prenosu lastninske pravice izvirnika ali kopije posnete izvedbe z dovoljenjem izvajalca⁷.

Člen 9

Pravica dajanja v najem

(1) Izvajalci imajo izključno pravico dovoliti, da se izvirnik in kopije njihovih izvedb na avdiovizualnih posnetkih, kot to določa domače pravo pogodbenice, dajejo v komercialni najem javnosti tudi po tem, ko so distribuirani z dovoljenjem izvajalca oziroma v skladu s takšnim dovoljenjem.

(2) Pogodbenice so oproščene obveznosti iz odstavka (1), razen če je posledica takšnega dajanja v komercialni najem obsežno kopiranje teh posnetkov, ki bistveno prizadene izključno pravico izvajalcev do reproduciranja⁸.

Člen 10

Pravica dajanja posnetih izvedb na voljo javnosti

Izvajalci imajo izključno pravico dovoliti, da njihove izvedbe na avdiovizualnih posnetkih postanejo dostopne javnosti po žici ali brezžično na tak način, da imajo posamezniki lahko dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo.

Člen 11

Pravica radiodifuznega oddajanja in javnega predvajanja

(1) Izvajalci imajo izključno pravico dovoliti radiodifuzno oddajanje in javno predvajanje svojih izvedb na avdiovizualnih posnetkih.

(2) Pogodbenice lahko v prigrisatvi, ki jo deponirajo pri generalnem direktorju WIPO, navedejo, da bodo namesto pravice do dovoljenja iz odstavka (1) določile pravico do pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo izvedb na avdiovizualnih posnetkih za radiodifuzno oddajanje ali javno predvajanje. Pogodbenice lahko navedejo tudi, da bodo v

⁷ Dogovorjena izjava v zvezi s členoma 8 in 9: Izraza „izvirnik in kopije“, kakor se uporabljata v teh členih, za katere velja pravica distribuiranja in dajanja v najem po navedenih členih, se nanašata izključno na posnete kopije, ki se lahko dajo v promet kot materialni predmeti.

⁸ Dogovorjena izjava v zvezi s členoma 8 in 9: Izraza „izvirnik in kopije“, kakor se uporabljata v teh členih, za katere velja pravica distribuiranja in dajanja v najem po navedenih členih, se nanašata izključno na posnete kopije, ki se lahko dajo v promet kot materialni predmeti.

svoji zakonodaji določile uveljavljanje pravice do pravičnega nadomestila.

(3) Vsaka pogodbenica lahko navede, da bo uporabljala določbe iz odstavkov (1) in (2) le v zvezi z nekaterimi uporabami ali da bo uporabo teh določb kako drugače omejila ali da določb iz odstavkov (1) in (2) sploh ne bo uporabljala.

Člen 12

Prenos pravic

(1) Pogodbenica lahko v svojem domačem pravu določi, da izključne pravice izvajalca do dovoljenja iz členov od 7 do 11 te pogodbe, po tem ko se je strinjal, da se njegova izvedba posname kot avdiovizualni posnetek, postanejo last producenta takšnega avdiovizualnega posnetka ali jih ta uveljavlja ali se nanj prenesejo, pri čemer se upošteva vsaka drugačna pogodba med izvajalcem in producentom avdiovizualnega posnetka, kakor je določeno z domačim zakonom.

(2) Pogodbenica lahko v zvezi z avdiovizualnimi posnetki, izdelanimi v skladu z domačim pravom, zahteva, da se takšno soglasje ali pogodba sklene v pisni obliki in da jo podpišeta obe pogodbeni stranki ali njuni ustrezno pooblaščenici zastopniki.

(3) Neodvisno od zgoraj opisanega prenosa izključnih pravic lahko domače pravo ali individualni, kolektivni ali drugi sporazumi zagotovijo izvajalcu pravico do prejemanja tantiem ali pravičnega plačila za vsako uporabo izvedbe, kakor je določeno v tej pogodbi, vključno z določbami členov 10 in 11.

Člen 13

Omejitve in izjeme

(1) Pogodbenice lahko v svojem domačem pravu v zvezi z varstvom izvajalcev določijo istovrstne omejitve ali izjeme, kakor jih v svojem domačem pravu zagotavljajo v zvezi z varstvom avtorske pravice za književna in umetniška dela.

(2) Pogodbenice vse omejitve ali izjeme od pravic, določenih v tej pogodbi, strnejo v določene posebne primere, ki niso v nasprotju z običajnim izkoriščanjem izvedbe in ne posegajo pretirano v zakonite interese izvajalca⁹.

⁹ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 13: Dogovorjena izjava v zvezi s členom 10 (o omejitvah in izjemah) Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (WIPO Copyright Treaty - WCT) se smiselno uporablja tudi za člen 13 (o omejitvah in izjemah) Pogodbe.

Člen 14

Trajanje varstva

Varstvo, ki ga zagotavlja ta pogodba izvajalcem, traja najmanj do konca obdobja 50 let, šteto od konca leta, v katerem je bila izvedba posneta.

Člen 15

Obveznosti glede tehnoloških ukrepov

Pogodbence zagotovijo ustrezno pravno varstvo in učinkovita pravna sredstva zoper izogibanje učinkovitim tehnološkim ukrepom, ki jih uporabljajo izvajalci v zvezi z uveljavljanjem svojih pravic po tej pogodbi in ki omejujejo dejanja v zvezi z njihovimi izvedbami, ki jih zadevni izvajalci niso dovolili ali niso dovoljena po zakonu^{10,11}.

Člen 16

Obveznosti v zvezi s podatki za upravljanje pravic

(1) Pogodbence zagotovijo ustrezna in učinkovita pravna sredstva zoper vsako osebo, ki zavestno stori katero koli od naslednjih dejanj in ve oziroma bi v primeru civilnopравnih sredstev iz utemeljenih razlogov lahko vedela, da bo tako dejanje povzročilo, omogočilo, olajšalo ali prikrilo kršitev katere koli pravice, urejene s to pogodbo:

- (i) odstranitev ali sprememba katerega koli elektronskega podatka za upravljanje pravic brez dovoljenja;
- (ii) distribuiranje, uvoz zaradi distribuiranja, radiodifuzno oddajanje ali javno predvajanje izvedb, kopij izvedb na avdiovizualnih posnetkih ali njihovo dajanje na voljo javnosti brez

¹⁰ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 15, ker je povezan s členom 13: Predpostavlja se, da nič v tem členu pogodbenici ne preprečuje sprejetja učinkovitih in nujnih ukrepov, s katerimi bo zagotovila, da lahko upravičenec uživa omejitve in izjeme, določene v domačem pravu pogodbenice, v skladu s členom 13, kadar so bili za avdiovizualno izvedbo uporabljeni tehnološki ukrepi in ima upravičenec zakonit dostop do te izvedbe, v okoliščinah, v katerih imetniki pravic v zvezi z navedeno izvedbo niso sprejeli ustreznih in učinkovitih ukrepov, da bi upravičencu omogočili uživanje omejitev in izjem v skladu z domačim pravom pogodbenice. Brez poseganja v pravno varstvo avdiovizualnega dela, na katerem je izvedba posneta, je dogovorjeno tudi, da se obveznosti v skladu s členom 15 ne uporabljajo za izvedbe, ki niso ali niso več varovane v okviru domačega prava, s katerim se omogoča izvajanje te pogodbe.

¹¹ Dogovorjena izjava v zvezi s členom 15: Izraz „tehnološki ukrepi, ki jih uporabljajo izvajalci“, bi bilo treba, kot to velja za WPPT, razlagati širše in bi se moral nanašati tudi na tiste, ki delujejo v imenu izvajalcev, vključno z njihovimi zastopniki, imetniki licenc, pooblaščenici ter producenti, izvajalci storitev in osebami, ki so vključene v predvajanje ali radiodifuzno oddajanje ter uporabljajo izvedbe na podlagi ustreznega dovoljenja.

dovoljenja, če ve, da so bili elektronski podatki za upravljanje pravic brez dovoljenja odstranjeni ali spremenjeni.

(2) Pojem „podatki za upravljanje pravic“, kot je uporabljen v tem členu, pomeni podatke, s katerimi se identificirajo izvajalec, izvajalčeva izvedba ali lastnik katere koli pravice v zvezi z izvedbo, ali podatke o pogojih uporabe izvedbe ter katere koli številke ali kode, ki predstavljajo takšne podatke, kadar je kateri izmed njih dodan izvedbi na avdiovizualnem posnetku¹².

Člen 17

Formalnosti

Za uživanje in uveljavljanje pravic, določenih s to pogodbo, ne veljajo nobene formalnosti.

Člen 18

Pridržki in priglasitve

(1) Ob upoštevanju določb člena 11(3) pridržki k tej pogodbi niso dopustni.

(2) Vsaka priglasitev v skladu s členom 11(2) ali 19(2) se opravi z listinami o ratifikaciji ali pristopu, pri čemer je datum veljavnosti priglasitve enak datumu začetka veljavnosti te pogodbe za zadevno pogodbenico, ki je predložila priglasitev. Takšna priglasitev se lahko predloži tudi pozneje in v tem primeru začne veljati tri mesece po datumu, ko jo je generalni direktor WIPO prejel, ali na poznejši datum, ki je v njej naveden.

Člen 19

Časovna uporaba

(1) Pogodbence zagotovijo varstvo v skladu s to pogodbo za posnete izvedbe, ki obstajajo v trenutku začetka veljavnosti te pogodbe, in vse izvedbe, ki se pojavijo po začetku veljavnosti te pogodbe za posamezno pogodbenico.

(2) Ne glede na določbe odstavka (1) lahko pogodbenica v priglasitvi, ki jo deponira pri generalnem direktorju WIPO, navede, da ne bo uporabljala določb členov od 7 do 11 te pogodbe ali enega oziroma več teh členov za posnete izvedbe,

¹² Dogovorjena izjava v zvezi s členom 16: Dogovorjena izjava v zvezi s členom 12 (o obveznostih v zvezi s podatki za upravljanje pravic) Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (WCT) se smiselno uporablja tudi za člen 16 (o obveznostih v zvezi s podatki za upravljanje pravic) Pogodbe.

ki so obstajale v trenutku začetka veljavnosti te pogodbe za posamezno pogodbenico. Druge pogodbenice lahko v zvezi s takšno pogodbenico omejijo uporabo omenjenih členov na izvedbo, ki se pojavijo po začetku veljavnosti te pogodbe za zadevno pogodbenico.

(3) Varstvo, ki je določeno s to pogodbo, ne posega v nobena dejanja, ki so bila storjena, sporazume, ki so bili sklenjeni, ali pravice, ki so bile pridobljene pred začetkom veljavnosti te pogodbe za posamezno pogodbenico.

(4) Pogodbenice lahko v svoji zakonodaji določijo prehodne določbe, v skladu s katerimi lahko vsaka oseba, ki je bila pred začetkom veljavnosti te pogodbe vključena v zakonita dejanja v zvezi z izvedbo, po začetku veljavnosti te pogodbe za zadevne

pogodbenice opravlja v zvezi z isto izvedbo dejanja v okviru pravic, določenih v členu 5 in členih od 7 do 11.

Člen 20

Določbe o izvrševanju pravic

(1) Pogodbenice se zavežejo, da bodo v skladu s svojimi pravnimi sistemi sprejele ukrepe, ki so potrebni za zagotavljanje uporabe te pogodbe.

(2) Pogodbenice zagotovijo, da so v okviru njihovega prava na razpolago postopki za izvrševanje, da je možno učinkovito ukrepanje zoper vsako dejanje kršitve pravic, zajetih v tej pogodbi, vključno s hitrimi pravnimi sredstvi za preprečevanje kršitev in pravnimi sredstvi, ki odvrtaajo od nadaljnjih kršitev.

Člen 21

Skupščina

(1)

(a) Pogodbenice imajo skupščino.

(b) Vsako pogodbenico v skupščini zastopa en delegat, ki mu lahko pomagajo namestniki, svetovalci in strokovnjaki.

(c) Stroške vsake delegacije krije pogodbenica, ki je delegacijo imenovala. Skupščina lahko zaprosi Svetovno organizacijo za intelektualno lastnino za dodelitev finančne pomoči, da bi olajšala sodelovanje delegacij tistih pogodbenic, ki v skladu z ustaljeno prakso Generalne skupščine Združenih narodov veljajo za države v razvoju ali so države na prehodu k tržnemu gospodarstvu.

(2)

(a) Skupščina obravnava zadeve, ki se nanašajo na ohranjanje in razvoj te pogodbe ter njeno uporabo in delovanje.

(b) Skupščina opravlja nalogo, ki ji je dodeljena po členu 23(2), v zvezi z dopustitvijo pristopa določenih medvladnih organizacij k tej pogodbi.

(c) Skupščina določa sklic diplomatske konference za revizijo te pogodbe in daje generalnemu direktorju WIPO potrebna navodila za pripravo takšne diplomatske konference.

(3)

(a) Vsaka pogodbenica, ki je država, ima en glas in glasuje le v svojem imenu.

(b) Pogodbenica, ki je medvladna organizacija, lahko sodeluje pri glasovanju namesto svojih držav članic z enakim številom glasov, kot je število njenih držav članic, ki so pogodbenice te pogodbe. Nobena medvladna organizacija ne sodeluje pri glasovanju, če katera koli od njenih držav članic uveljavlja svojo pravico do glasovanja, in obratno.

(4) Skupščina se sestane na sklic generalnega direktorja in, če ni izrednih okoliščin, ob istem času in na istem kraju kakor generalna skupščina WIPO.

(5) Skupščina si prizadeva sprejemati svoje odločitve soglasno in določi svoj poslovnik, ki vključuje sklicevanje izrednih zasedanj, pogoje za sklepčnost in ob upoštevanju določb te pogodbe zahtevano večino za sprejemanje različnih vrst odločitev.

Člen 22

Mednarodni urad

Upravne naloge v zvezi s to pogodbo opravlja mednarodni urad WIPO.

Člen 23

Upravičenost postati pogodbenica pogodbe

(1) Pogodbenica te pogodbe lahko postane vsaka država članica WIPO.

(2) Skupščina lahko odloči, da dovoli pristop k tej pogodbi kateri koli medvladni organizaciji, ki izjavi, da je pristojna za zadeve, ki jih ureja ta pogodba, in ima za te zadeve lastno zakonodajo, obvezujočo za vse njene države članice, ter da je na podlagi svojih notranjih postopkov ustrezno pooblaščen, da postane pogodbenica te pogodbe.

(3) Evropska unija, ki je na diplomatski konferenci, na kate-

ri je bila sprejeta ta pogodba, predložila izjavo iz prejšnjega odstavka, lahko postane pogodbenica te pogodbe.

Člen 24

Pravice in obveznosti po pogodbi

Razen če ni v tej pogodbi izrecno določeno drugače, vsaka pogodbenica uživa vse pravice in prevzame vse obveznosti po tej pogodbi.

Člen 25

Podpis pogodbe

Ta pogodba bo na voljo za podpis na sedežu WIPO eno leto po sprejetju in v tem času jo lahko podpiše vsaka upravičena stranka.

Člen 26

Začetek veljavnosti pogodbe

Ta pogodba začne veljati tri mesece po tem, ko je 30 upravičenih pogodbenic iz člena 23 deponiralo svoje listine o ratifikaciji ali pristopu.

Člen 27

Začetek učinkovanja pogodbe za posamezne pogodbenice

Ta pogodba zavezuje:

- (i) 30 upravičenih pogodbenic iz člena 26 od dneva, ko je ta pogodba začela veljati;
- (ii) vsako drugo upravičeno pogodbenico iz člena 23 po poteku treh mesecev od dneva, ko je deponirala svojo listino o ratifikaciji ali pristopu pri generalnem direktorju WIPO.

Člen 28

Odpoved pogodbe

Vsaka pogodbenica lahko to pogodbo odpove z obvestilom, naslovljenim na generalnega direktorja WIPO. Vsaka odpoved začne veljati eno leto po datumu, ko je generalni direktor WIPO prejel obvestilo.

Člen 29

Pogodbeni jeziki

(1) Ta pogodba je podpisana v enem izvorniku v angleškem, arabskem, kitajskem, francoskem, ruskem in španskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna.

(2) Uradno besedilo v katerem koli jeziku, razen tistih iz odstavka (1), določi generalni direktor WIPO na zahtevo zainteresirane strani in po posvetovanju z vsemi zainteresiranimi stranmi. Za namene tega odstavka „zainteresirana stran“ pomeni vsako državo članico WIPO, katere uradni jezik ali eden od uradnih jezikov je vključen, Evropsko unijo in katero koli medvladno organizacijo, ki lahko postane pogodbenica te pogodbe, če je vključen eden od njenih uradnih jezikov.

Člen 30

Depozitar

Depozitar te pogodbe je generalni direktor WIPO.

Vodnik po Pogodbi o varstvu avdiovizualnih izvedb

December 2016

Izdajatelj: Zavod AIPA

zanj Gregor Štibernik, direktor

Jezikovni pregled: Inge Pangos

Oblikovanje: Polonca Peterca

Tisk: Partnergraf d.o.o.

Naklada: 400 kom

Vodnik ni naprodaj.

